

CONVENȚIA DE LA SINGAPORE CU PRIVIRE LA RECUNOAȘTEREA ȘI EXECUTAREA ACORDURILOR DE MEDIERE. IMPLICAȚIILE JURIDICE ALE CONVENȚIEI ASUPRA LEGISLAȚIEI NAȚIONALE ȘI EUROPENE

Lector. univ. dr. Manuela Sîrbu

Abstract

United Nations Commission on International Trade Law was interested in adopting efficient regulations in order to promote and sustain alternative dispute resolution mechanisms. In 1980 UNCITRAL Conciliation Rules and in 2002 UNCITRAL Model Law on International Commercial Conciliation and starting 2014 the UNCITRAL Working Group II started to develop regulations in order to encourage international mediation as an efficient instrument to deal with cross border disputes. UNCITRAL Model Law on International Commercial Mediation and International Settlement Agreements Resulting from Mediation and Singapore Convention on Mediation are important international regulations on enforcing settlement agreements resulting from mediation, generating a boost for this alternative dispute resolution mechanism. The Singapore Convention was open for signing in august 2019. The aim of the Convention is to increase the enforceability of settlement agreements resulted from mediation procedure. According to this Convention the settlement agreements resulted from mediation will be enforced much more easier in an expedited way following the criteria of international settlement agreement resulted from mediation, an agreement that does not fall within the excluded category of settlement agreements and there is no ground to refuse enforcement applies.

The Singapore Convention on Mediation complements the existing international dispute resolution enforcement frameworks in arbitration the New York Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Award, and litigation – the Hague Convention on Choice of Court Agreements and the Hague Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Judgments in Civil or Commercial Matters. The Singapore Convention needs to be implemented in national legislation and furthermore, guidelines will be issued. Each contracting state will regulate the mode of enforcement according to its own procedure and under the conditions of the present Convention.

In the European Union mediation is regulated by Directive 52/2008/EC, Regulation 1215/2019 the Brussels I on the civil and commercial matters and Regulation 650/2012 with succession and Regulation 2201/2003 Brussels II with family law matters. These Regulations apply to cross border enforcement of settlement agreements but it is not a direct enforcement. EU has the competence to ratify the Singapore Convention and to amend Regulations accordingly.

Keywords: *mediation, enforcement of settlement agreements, alternative dispute resolution, cross-border dispute resolution*

În decembrie 2018, Adunarea Generală a Națiunilor Unite a adoptat **Convenția cu privire la Acordurile Internaționale rezultate în urma medierii** cunoscută sub denumirea de Convenția de la Singapore, deschisă spre semnare la 7 august 2019. Convenția are rolul de a contribui în mod decisiv la schimbarea perspectivei juridice asupra medierii – ca procedură alternativă de soluționare a litigiilor comerciale internaționale în sensul promovării medierii ca modalitate de soluționare a litigiilor, obligând statele semnatare să recunoască acordurile obținute în urma medierii disputelor comerciale internaționale.

Convenția de la Singapore a creat cadrul legal general în care acordurile obținute în urma procedurii de mediere a litigiilor comerciale internaționale să fie recunoscute și executate similar hotărârilor arbitrale. Dispozițiile Convenției de la Singapore completează panelul reglementărilor internaționale în materia soluționării alternative a disputelor comerciale respectiv, în materia arbitrajului **Convenția de la New York cu privire la recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale**, iar în materie litigioasă, **Convenția privind alegerea instanței de la Haga și Convenția de la Haga privind recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine în materie civilă și comercială**.

Scopul declarat al Convenției constă în armonizarea reglementărilor internaționale cu privire la recunoașterea și executarea acordurilor rezultate în urma procedurilor de mediere a disputelor comerciale și a dinamizării pe cale de consecință a relațiilor economice internaționale. Convenția își propune să pună în acord jurisdicții diferite ale statelor contractante în domeniul de aplicare, generând standarde eficiente în soluționarea disputelor comerciale transfrontaliere prin mediere¹.

Domeniul de aplicare al Convenției constă în recunoașterea și executarea acordurilor rezultate în urma medierii disputelor comerciale internaționale, unde termenul de „internațional” presupune: (a) cel puțin două părți ale acordului de mediere își au sediul profesional în state diferite, sau (b) statul în care părțile acordului de mediere își au sediul profesional este altul decât statul unde se execută mare parte a obligațiilor asumate prin acordul de mediere.² Convenția nu se aplică dispozițiilor privitoare la acordurile de mediere ce vizează soluționarea unor dispute din domeniul pieței de consum, cele privitoare la dreptul familiei,

¹ UN Singapore Convention on International Settlement Agreements Resulting from Mediation, United Nations Commission on International Trade Law, Martie 2019, art. 1 unde se precizează că „1. Această convenție se aplică unui acord ce rezultă din mediere și este încheiat în scris de părți pentru rezolvarea unui conflict comercial care la momentul încheierii este internațional dacă: (a) cel puțin două părți ale acordului de soluționare a litigiilor au sediul în state diferite sau (b) statul în care părțile acordului de soluționare a litigiilor își au sediul este diferit de: (i) statul în care o parte substanțială a obligațiilor, conform acordului de soluționare a litigiilor este îndeplinită sau (ii) statul de care este cel mai mult legat obiectul acordului de soluționare a litigiilor.”, www.uncitral.un.org.

² *Ibidem* 309.

sucesiunii sau dreptul muncii, precum și a acordurilor care sunt puse în executare ca fiind hotărâri arbitrale³.

Cadrul legislativ european cu privire la recunoașterea și executarea acordurilor de mediere transfrontaliere se raportează la Directiva 2008/52/EC, Regulamentul 1215/2012 al Parlamentului European și Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, Regulamentul nr. 650/2012 al Parlamentului European și al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și acceptarea și executarea actelor autentice în materie de succesiuni și privind crearea unui certificat European de moștenitor, Regulamentul nr. 2201/2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești. Actele normative menționate au în vedere recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești între statele membre ale Uniunii Europene.

În ceea ce privește acordurile de mediere, Directiva 52/2008 are în vedere situația în care „conținutul unui acord rezultat în urma medierii care a devenit executoriu într-un stat membru ar trebui recunoscut și declarat executoriu în celelalte state membre, în conformitate cu dreptul comunitar sau național aplicabil”⁴. În acest sens ne raportăm la dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, așa cum a fost ulterior modificat și completat⁵ precum și la dispozițiile Regulamentului nr. 2201/2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, modificat și completat⁶. Actele autentice și acordurile între părți, executorii în statul membru de origine, sunt recunoscute și considerate executorii în aceleași condiții ca și hotărârile în scopul aplicării normelor de recunoaștere și de executare în condițiile Regulamentului 2201/2003. Raportat la aceste dispoziții, în situația în care acordul de mediere nu este executoriu în statul de origine, el nu va putea fi recunoscut și executat într-un alt stat membru prin conferirea caracterului executoriu. Directiva 52/2008 stipulează în mod expres că *statele membre asigură părților, sau uneia dintre părți, cu consimțământul expres al*

³ UN Convenția de la Singapore, art. 1: „(2) Această Convenție nu se aplică acordurilor de soluționare a litigiilor: (a) încheiate pentru soluționarea unui conflict ce rezultă din tranzacții în care este angajată una dintre părți (un consumator) în scop personal, familial sau gospodăresc; (b) legate de dreptul muncii, dreptul familiei, moșteniri. (3) Această Convenție nu se aplică: (a) Acordurilor de soluționare a litigiilor: (i) care au fost aprobate de un tribunal sau care au fost încheiate în cadrul procedurilor judiciare, și (ii) care sunt aplicabile ca o hotărâre judecătorească în statul instanței respective. (b) Acordurilor de soluționare a litigiilor care au fost înregistrate și sunt aplicabile ca o decizie arbitrală.

⁴ Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 Mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială, Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, L136/3, p. 2, par. (20).

⁵ Regulamentul (CE) nr. 1791/2006, Jurnalul Oficial, L363 din 20.12.2006, p. 1.

⁶ Regulamentul (CE) nr. 2116/2004 publicat în Jurnalul Oficial L364, 14.12.2004, p. 1.

celorlalte, posibilitatea de a solicita dobândirea caracterului executoriu al conținutului acordului scris rezultat în urma medierii. Acordul de mediere va dobândi caracter executoriu în condițiile Directivei 52/2008 fie printr-o hotărâre judecătorească fie printr-un act notarial sau o decizie emisă de o autoritate competentă în condițiile legii statului membru unde a fost făcută solicitarea.

Recunoașterea și executarea acordurilor de mediere nu se produce în mod direct în condițiile în care, fie instanța de judecată, fie o altă autoritate competentă desemnată de dreptul statului membru, urmează a pronunța o hotărâre judecătorească sau decizie privitor la acordul de mediere. Legea națională a statului membru intervine în mod decisiv și influențează cursul procedurii de recunoaștere și executare a acordului de mediere. De altfel, Directiva 52/2008 prevede în mod expres faptul că *nicio dispoziție a prezentului articol nu aduce atingere normelor aplicabile recunoașterii și executării în alt stat membru a unui acord al cărui conținut a dobândit caracter executoriu.*

În acest context legislativ european, Convenția de la Singapore, în măsura în care va fi adoptată de Uniune, ar aduce schimbări importante în ceea ce privește recunoașterea și executarea acordurilor de mediere. Apreciem că reglementările europene actuale care vizează punerea în executare a acordurilor de mediere validează acest sistem numai pentru statele din Uniune și care au reglementari naționale în domeniul soluționării alternative a litigiilor, aspect care generează o serie de inconveniente cu privire la recunoașterea și executarea acordurilor de mediere atât la nivelul uniunii Europene cât și la nivel internațional. Practic, în conformitate cu dispozițiile Convenției de la Singapore punerea în executare a acordurilor de mediere este garantată dacă nu intervine vreo cauză de împiedicare a recunoașterii și punerii în executare a acordurilor.

Apreciem că la nivelul Uniunii Europene se impune modificarea și completarea normelor care reglementează recunoașterea și executarea acordurilor de mediere în măsura în care se urmărește creșterea eficienței medierii ca modalitate alternativă de soluționare a litigiilor și asigurarea unui cadru juridic previzibil părților care recurg la această procedură, în special cu privire la predictibilitatea și siguranța respectării și executării acordurilor de mediere.

Uniunea Europeană are competența de a ratifica Convenția de la Singapore raportându-se la dispozițiile art. 3 par. 2 din Tratatul de Funcționare al Uniunii Europene unde se menționează că: „...competența Uniunii este exclusivă în ceea ce privește încheierea unui acord internațional în cazul în care această încheiere este prevăzută de un act legislativ al Uniunii, ori este necesară pentru a permite Uniunii să își exercite competența internă, sau în măsura în care aceasta ar putea aduce atingere normelor comune sau ar putea modifica domeniul de aplicare a acestora”. Cu privire la competența Uniunii de a ratifica convenții menționăm și Opinia 1/2003 cu privire la Avizul în conformitate cu art. 300 alin. (6) CE – Competența Comunității de a încheia noua convenție de la Lugano privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, care la fel ca și medierea face parte din sistemul European de cooperare judiciară în materie civilă și comercială. „Scopul competenței exclusive a Comunității este,

în principal, să păstreze eficacitatea dreptului comunitar și funcționarea corespunzătoare a sistemelor stabilite prin normele sale, indiferent de limitele stabilite prin dispozițiile tratatului pe care instituțiile bazează adoptarea unor astfel de reguli”.

Dispozițiile internaționale ce conțin reguli de soluționare a conflictelor provenind din jurisdicții diferite trebuie să fie cuprinzătoare și consecvente cu scopul de a evita situații de competențe simultane a mai multor instanțe de soluționare a aceluiași conflict. Acordurile internaționale încheiate de Comunitate cu state terțe sau de statele membre stabilesc în mod obligatoriu aspectele de competență raportat la dispozițiile Regulamentului nr. 44/2001 ce vizează competența și recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială. Din aceasta perspectivă juridică, ratificarea Convenției de la Singapore de către Comunitatea Europeană presupune în primul rând implementarea unui sistem unificat de norme privind conflictul de competență iar acordurile de mediere obținute într-un stat membru vor fi recunoscute automat în celelalte state membre, fără nicio procedură prealabilă administrativă obligatorie.

Scopul Convenției de la Singapore îl reprezintă crearea unui cadru juridic general internațional pentru recunoașterea și punerea în executare a acordurilor internaționale de soluționare a litigiilor prin mediere, contribuind astfel la dezvoltarea unui climat economic prosper. Soluționarea alternativă a litigiilor prin mediere cunoaște avantaje semnificative dar lipsa recunoașterii acestor acorduri la nivel internațional fără proceduri administrative prealabile reprezintă principalul mare inconvenient al acestei proceduri. Din această perspectivă, mediul privat de afaceri dar și companiile deținute de stat sunt relativ reținute în utilizarea medierii ca procedură obișnuită de soluționare a litigiilor.

Apreciind toate aceste particularități juridice și luând în considerare faptul că la nivelul comerțului internațional soluționarea conflictelor prin mediere creează avantaje importante iar recunoașterea și executarea acordurilor de mediere ar contribui în mod decisiv la utilizarea pe scară largă a acestei proceduri alternative, a fost adoptată Convenția Națiunilor Unite cu privire la Acordurile Internaționale de Soluționare a Litigiilor prin Mediere, consacrată sub numele de Convenția de la Singapore. Conform dispozițiilor art. 1 din Convenție, acest act se aplică acordurilor de mediere încheiate în scris de părți în considerarea rezolvării unui conflict comercial care la momentul încheierii era internațional. Poate fi considerat, în accepțiunea Convenției, tratat internațional dacă “cel puțin două părți ale acordului de soluționare a litigiului își au sediul profesional în state diferite sau statul în care părțile acordului de soluționare a litigiilor își au sediul este diferit fie de statul în care o parte importantă a obligațiilor, conform acordului, este îndeplinită, fie de statul de care este legat în cea mai mare măsură obiectul acordului de mediere”.

Convenția nu se aplică acordurilor de soluționare a litigiilor încheiate pentru rezolvarea unui conflict în materia pieței de consum în care este angajat un consumator în scop personal, familial sau gospodăresc, în domeniul dreptului muncii,

moștenirilor sau dreptului familiei. În măsura în care acordurile de soluționare a litigiilor au fost aprobate de un tribunal sau au fost încheiate în cadrul unei proceduri judiciare ori dacă acordurile de mediere sunt asimilate hotărârii judecătorești sau hotărârilor arbitrale, prezenta Convenție nu se aplica.

Convenția de la Singapore instituie un mecanism internațional de recunoaștere și punere în executare a acordurilor rezultate din mediere, punând la dispoziția părților unui acord de mediere proceduri specific de recunoaștere și executare, fără a mai fi necesară intervenția instanțelor de judecată în scopul validării acordului și investit în consecință.

Convenția stipulează în art.⁴⁷ procedura de recunoaștere într-un alt stat decât cel în care s-a încheiat acordul de mediere. Cererea formulată de o parte a acordului va fi depusă la autoritatea competentă din statul în care se solicită recunoașterea și va fi însoțită de o serie de documente respectiv: acordul de mediere semnat de părți și de mediator, un document din care să rezulte că acordul este rezultatul procedurii de mediere, adeverința eliberată de instituția care a administrat procedura de mediere sau orice alte probe relevante pe care autoritatea competentă le poate solicita. **Convenția permite statelor să solicite orice alte documente necesare în vederea admiterii cererii de recunoaștere a acordului.**

Articolul 5⁸ din Convenție stipulează motivele pentru care solicitarea de punere în executare a acordului poate fi refuzată de către autoritatea competentă. Această

⁷ Convenția de la Singapore, art. 4: „Cerințe pentru recunoașterea acordurilor de mediere. (1) O parte semnatară a unui acord de mediere va depune o cerere în vederea recunoașterii,, la autoritatea competentă însoțită de următoarele documente: (a) Acordul de mediere semnat de părți, (b) Dovada faptului că acordul de soluționare a litigiilor este rezultat în urma medierii cum ar fi: (i) semnătura mediatorului pe acordul de mediere, (ii) un document semnat de mediator din care să rezulte că medierea a fost efectuată, (iii) un certificat de la instituția care a administrat medierea sau (iv) în absență, pct. (i), (ii), (iii) orice altă dovadă acceptată de autoritatea competentă. (2) Cerința ca acordul de mediere să fie semnat de părți este îndeplinită în relație cu comunicările electronice dacă: (a) se folosește o metodă de identificare a părților sau a mediatorului și pentru a indica intenția părților sau a mediatorului în ceea ce privește informațiile cuprinse în comunicarea electronică; și (b) Metoda utilizată să fie (i) potrivită scopului pentru care a fost generată comunicarea electronică, luând în considerare toate circumstanțele, inclusiv orice acord relevant; (ii) dovedit în fapt că a îndeplinit funcțiile descrise la subparagraful (a) de mai sus, de sine stătător sau cu o dovadă suplimentară. (3) Dacă acordul de mediere nu este redactat în limba oficială a statului unde se cere recunoașterea, autoritatea competentă poate solicita o traducere în limba oficială. (4) Autoritatea competentă poate solicita orice document necesar cu scopul de a verifica îndeplinirea condițiilor stipulate în Convenție. [...]”.

⁸ Convenția de la Singapore art. 5: „Motive pentru refuzul admiterii cererii de recunoaștere. 1. Autoritatea competentă din statul unde se solicită recunoașterea acordului sub imperiul dispozițiilor art. 4 din prezenta Convenție, poate refuza solicitarea dacă cealaltă parte furnizează dovada că: (a) o parte la acordul de soluționare a litigiilor se află într-o situație de incapacitate; (b) acordul de soluționare a litigiilor invocate: (i) este nul de drept, nefuncțional sau imposibil de pus în aplicare în conformitate cu legea pe care părțile trebuie să o respecte în mod valabil sau, în lipsă, în conformitate cu legea considerată aplicabilă de către autoritatea competentă a părții la Convenție căreia i se solicită recunoașterea acordului; (ii) nu este obligatoriu și nici definitiv, conform termenilor săi, sau (iii) a fost

chestiune include: incapacitatea uneia dintre părțile semnatare ale acordului; acordul este lovit de nulitate absolută, este inoperant sau imposibil de pus în aplicare în conformitate cu legea pe care trebuie să o respecte părțile în mod valabil sau în conformitate cu legea considerată aplicabilă de către autoritatea competentă din statul solicitat să recunoască acordul; acordul nu este obligatoriu și nici final conform celor agreate de părți; acordul a fost modificat ulterior; obligațiile cuprinse în acord au fost îndeplinite sau nu sunt clare sau inteligibile; admiterea cererii ar fi contrară termenilor stipulați în acord; există abateri săvârșite de mediator, abateri fără de care partea nu ar fi încheiat acordul; mediatorul nu a dezvăluit părților anumite circumstanțe ceea ce a determinat îndoieli rezonabile cu privire la imparțialitatea sau independența mediatorului, având un impact semnificativ asupra unei părți, fără de care partea respectivă nu ar fi încheiat acordul. Totodată, autoritatea competentă din statul solicitat să recunoască acordul poate refuza această cerere dacă descoperă faptul că aprobarea cererii ar fi contrară ordinii publice din statul unde se solicită recunoașterea acordului sau obiectul conflictului nu este susceptibil de soluționare prin mediere în conformitate cu legea statului unde se solicită recunoașterea acordului.

De precizat faptul că textul Convenției nu reglementează nicio modalitate de punere în executare a acordurilor internaționale de mediere, lăsând la aprecierea statelor semnatare în acord cu legislația lor internă să stabilească în consecință.

Articolul 6⁹ din Convenție reglementează situația în care pot exista cereri/revendicări simultane cu privire la un acord de mediere. Autoritatea competentă din statul în care se solicită recunoașterea și executarea acordului de mediere are competența de a suspenda pronunțarea unei decizii, în măsura în care recunoașterea acordului face obiectul unei proceduri judiciare sau în fața unui tribunal arbitral. Dispozițiile Convenției trebuie să fie analizate prin prisma reglementărilor cuprinse în art. 7 din aceeași Convenție care, la fel ca în cazul Convenției de la New

modificat ulterior. (c) obligațiile din acordul de mediere: (i) au fost îndeplinite (ii) nu sunt clare sau comprehensibile; (d) admiterea cererii de recunoaștere ar fi contrară termenilor acordului de mediere; (e) a existat o încălcare gravă de către mediator a standardelor aplicabile medierii sau mediatorului, încălcare fără de care partea nu ar fi încheiat acordul de mediere; (f) Mediatorul nu a dezvăluit părților circumstanțele care au determinat îndoieli justificate în ceea ce privește imparțialitatea sau independența mediatorului și o astfel de nedezvăluire a avut un impact semnificativ asupra unei părți fără de care partea nu ar fi încheiat acordul de mediere. (2) Autoritatea competentă a Părții la Convenție căreia i se solicita măsura reparatorie pe baza art. 4 din Convenție poate de asemenea refuza cererea de recunoaștere dacă descoperă faptul că: (a) aprobarea cererii ar fi contrară politicii publice a statului unde se solicită recunoașterea sau, (b) obiectul conflictului nu se poate soluționa prin mediere în conformitate cu legislația statului unde se solicită recunoașterea”.

⁹ UN Convenția de la Singapore, art. 6: „Cereri sau revendicări paralele. Dacă o cerere sau revendicare cu privire la acordul de mediere a fost depusă la o instanță de drept comun, tribunal arbitral sau altă autoritate competentă ce poate afecta cererea de recunoaștere în baza art. 4, autoritatea competentă a Părții la Convenție căreia i se solicită recunoașterea poate, la solicitarea unei părți, dacă consideră necesar, să amâne decizia și să solicite părții o garanție adecvată”.

York, permite statelor semnatare să aplice legislația națională în domeniul acordurilor de mediere. Totodată, statele care adoptă prezenta Convenție, pot aduce anumite limitări în cazul aplicării și anume: (i) în situația în care o parte a acordului de mediere este o autoritate publică/guvernamentală; (ii) Convenția se va aplica doar în măsura în care părțile acordului au decis în acest sens.

Atât dispozițiile cu privire la procedura de recunoaștere a acordurilor de mediere cât și limitările aplicării Convenției produc efecte juridice de la momentul ratificării Convenției, respectiv acordurile de mediere să fie încheiate după momentul aderării la Convenție. Organizațiile de integrare economică regională „constituită de Statele suverane cu competență asupra anumitor probleme reglementate de această Convenție pot semna, ratifica, accepta, aproba sau adera la această Convenție [...] și vor avea obligațiile unei părți la Convenție”¹⁰.

Convenția de la Singapore va intra în vigoare la 6 luni de la momentul ratificării ei de către minim 3 state. Conform art. 14 alin. 2 din Convenție „în cazul în care un stat ratifică, acceptă, aprobă sau aderă la această Convenție după depunerea celui de-al treilea instrument de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare, Convenția va intra în vigoare cu privire la statul respectiv în decurs de șase luni de la data depunerii instrumentului de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare[...]”. Până în prezent 46 de state au ratificat această Convenție, urmând cu siguranță și alte state să acceadă.

Legea model UNCITRAL cu privire la medierea internațională comercială și a soluționării prin mediere a conflictelor internaționale, lege corespondentă Convenției de la Singapore, adoptată de Națiunile Unite în 2018, va ajuta statele semnatare ale Convenției de la Singapore să creeze la nivel național cadrul legislativ adecvat implementării dispozițiilor acestei Convenții. Statele pot adopta legea model cu privire la medierea comercială internațională cu scopul creării unui cadru legislativ coerent în domeniul medierii comerciale internaționale și soluționării alternative a litigiilor comerciale. Conform legii model, noțiunea de „comercial” presupune o interpretare mai largă în sensul în care se referă la toate tipurile de relații comerciale, contractuale sau nu, dar fără a se limita la: orice tip de tranzacție comercială pentru furnizare și schimb de bunuri și servicii, acorduri de distribuție, reprezentare comercială și contracte de agenție, factoring, leasing, lucrări de construcții, consultanță, lucrări de inginerie civilă, licențe, investiții, finanțe, domeniu bancar, asigurări, acorduri de exploatare sau concesiune, asocieri sau alte forme de cooperare în afaceri și în industrie, transportul mărfurilor sau pasagerilor pe apă, aerian, cale ferată sau rutier. Legea model în forma propusă de Organizația Națiunilor Unite vine în sprijinul statelor ce doresc să reglementeze la nivel național medierea – ca procedură alternativă de soluționare a litigiilor comerciale internaționale, inclusiv să reglementeze natura juridică a acordului de mediere¹¹.

¹⁰ În acest sens art. 12 din Convenția UN cu privire la Acordurile Internaționale de Soluționare a Litigiilor prin mediere.

¹¹ *Ibidem* 322, art. 1: Scopul aplicării legii și definiții. (1) Prezenta lege se aplică medierilor comerciale internaționale și acordurilor internaționale de soluționare a litigiilor. (2) Conform prezentei legi, termenul de „mediator” se referă la un singur mediator, doi sau mai mulți mediatori, după caz.

Reglementările cuprinse în Legea model sunt riguroase și vizează procedura derulării medierii. Astfel art. 5 „Începerea procedurilor de mediere”¹².

Așa cum am menționat, legea model a fost elaborată în paralel cu Convenția de la Singapore, urmărindu-se astfel ca, în state unde medierea nu este reglementată ca procedură de soluționare a litigiilor, să fie adoptată legea model și, pe cale de consecință, aplicarea Convenției să se facă mult mai eficient. Lipsa reglementărilor naționale cu privire la punerea în executare a acordurilor de mediere pune în dificultate aplicarea Convenției, chestiune rezolvată odată cu adoptarea legii model. În acest sens, se furnizează statelor interesate un set coerent și uniform de reguli aplicabile medierii cu scopul unificării legislative și încurajării utilizării medierii ca procedură alternativă de soluționare a litigiilor sigură și predictibilă iar la nivel internațional se urmărește prin implementarea celor doua acte normative, unificarea normelor ce reglementează domeniul de interes.

O astfel de legislație modificată și completată va conduce în mod obligatoriu și la elaborarea unor noi coduri de conduită a mediatorilor, date fiind implicațiile juridice în situația în care un mediator încalcă dispozițiile Convenției în procedura de mediere. De asemenea, apreciem că se impune atât la nivel European cât și la nivel național ca autoritățile publice să se implice în dezvoltarea și implementarea unor astfel de ghiduri.

Consideram că impactul juridic al adoptării Legii model UNCITRAL cu privire la medierea conflictelor internaționale și a Convenției de la Singapore asupra stimulării relațiilor comerciale internaționale și a promovării medierii ca procedură alternativă de soluționare a litigiilor este semnificativ, cu atât mai mult cu cât Convenția de la Singapore se constituie într-un instrument internațional obligatoriu pentru părți ce contribuie în mod evident la susținerea Obiectivelor Dezvoltării Durabile (16) în sensul promovării unei societăți pașnice și incluzive, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente¹³.

(3) Conform prezentei legi, „medierea” reprezintă un proces, indiferent dacă se folosește termenul de mediere, conciliere sau un alt termen similar, unde părțile solicită o terță parte sau terțe părți, denumită mediator, pentru a le asista în încercarea lor de a ajunge la un acord cu privire la disputa dintre ele. Mediatorul nu are autoritatea de a impune părților o soluție”.

¹² *Ibidem* 322, art. 1: Scopul aplicării legii și definiții. (1) Prezenta lege se aplică medierilor comerciale internaționale și acordurilor internaționale de soluționare a litigiilor. (2) Conform prezentei legi termenul de „mediator” se referă la un singur mediator, doi sau mai mulți mediatori, după caz. (3) Conform prezentei legi, „medierea” reprezintă un proces, indiferent dacă se folosește termenul de mediere, conciliere sau un alt termen similar, unde părțile solicită o terță parte sau terțe părți, denumită mediator, pentru a le asista în încercarea lor de a ajunge la un acord cu privire la disputa dintre ele. Mediatorul nu are autoritatea de a impune părților o soluție”.

¹³ Cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă sau Obiectivele Globale asumate și de România alături de cele 193 state membre ale ONU în septembrie 2015 vizează teme largi în trei sectoare de activitate: economie, societate și mediu. Cele 17 ODD sunt: (1) fără sărăcie; (2) foamete „zero”, (3) sănătate și bunăstare; (4) educație de calitate, (5) egalitate de gen, (6) apă curate și sanitație, (7) energie curată și la preturi accesibile, (8) muncă decentă și creștere economică; (9) inegalități reduse, (10) orașe și comunități durabile, (11) consum și producție responsabile, (12) acțiune climatică, (13) viață acvatică, (14) viață terestră, (15) viață terestră, (16) pace, justiție și instituții eficiente, (17) parteneriate pentru realizarea obiectivelor dezvoltării durabile, www.euroactiv.ro.